राज्यात एप्रिल ते ऑक्टोबर २०१७ या कालावधीत झालेल्या अतिवृष्टी व अवेळी पावसामुळे शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्यासाठी निधी वितरित करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.२७४/म-३
हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख: १० जूलै, २०१८

वाचा -

1. **शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१२/प्र.क्र १५७/म-३, दिनांक ३०.०१.२०१४**
2. **शासन निर्णय,महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३, दिनांक १३.०५.२०१५**

प्रस्तावना-

केंद्र शासनाने नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित होणाऱ्या व्यक्तींना व शेतकऱ्यांना अनुज्ञेय असणारे मदतीचे दर घोषित केल्यानुसार, राज्य शासनामार्फत नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित होणाऱ्या आपद्ग्रस्त व्यक्तींना द्यावयाच्या मदतीचे दर व निकष संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १ अन्वये सन २०१० ते सन २०१५ या कालावधीकरिता निश्चित करण्यात आले आहेत. या मदतीचे दर व निकष सन २०१५ ते २०२० या कालावधीसाठी संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक २ अन्वये सुधारित करण्यात आले आहेत.

राज्यात माहे एप्रिल ते ऑक्टोबर २०१७ या कालावधीत अतिवृष्टी व अवेळी पाऊस यामुळे शेतीपिकांचे/ फळपिकांचे नुकसान झाल्यामुळे बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्यासाठी नुकसानीचे पंचनामे करण्याच्या सूचना क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना देण्यात आल्या होत्या. माहे एप्रिल ते ऑक्टोबर २०१७ या कालावधीत अतिवृष्टी व अवेळी पाऊस यामुळे शेतीपिकांच्या / फळपिकांच्या नुकसानीमुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करण्यासाठी निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळास सादर करण्यात आला होता. यासंदर्भात दिनांक ५ जून २०१८ रोजी मंत्रिमंडळ बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार निधी वितरित करण्यास मान्यता देण्याची होती बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

माहे एप्रिल ते ऑक्टोबर २०१७ या कालावधीत अतिवृष्टी व अवेळी पाऊस यामुळे शेतीपिकांच्या / फळपिकांच्या नुकसानीपोटी संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या दरानुसार बाधित शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करण्यासाठी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्टाप्रमाणे एकूण रूपये ११०,०९,००,७५०/- (रूपये एकशे दहा कोटी नऊ लक्ष सातशे पन्नास रुपये फक्त) इतकी रक्कम वितरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. बाधित शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करताना खालील अटी, शर्तीची पुर्तता करण्याची दक्षता घ्यावी:

१) महसुल विभाग व कृषी विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडून करण्यात आलेल्या संयुक्त पंचनाम्याच्या आधारे पिकांचे ३३% किंवा त्यापेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या प्रकरणी मदत अनुज्ञेय राहील.

२) मदतीची रक्कम संबंधित बाधितांच्या बँक खात्यात थेट जमा करण्यात यावी. कोणत्याही बाधितांना रोख अथवा निविष्ठा स्वरूपात मदत देण्यात येऊ नये.

३) पिकांच्या झालेल्या नुकसानीकरीता मदतीची रक्कम खातेदारांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करतांना मदतीच्या रक्कमेमधून कोणत्याही बँकेने कोणत्याही प्रकारची वसुली करु नये.

४) सदर रक्कमेचे वाटप पूर्ण झाल्यानंतर, रक्कम वाटप करण्यात केलेल्या लाभार्थ्यांची यादी त्यांना प्रदान केलेल्या रकमेच्या माहितीसह, जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावी. तसे केल्याचे प्रमाणपत्र व निधीचा विनियोग केल्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्रास शासनाकडे पाठविण्यात यावे.

५) बाधित शेतकऱ्यांना वाटप करावयाची मदतीची रक्कम संबंधित शेतकऱ्यांच्या आधार संलग्नित बॅक खात्यामध्ये थेट हस्तांतर पध्दतीने (Direct Benefit Transfer) पध्दतीने प्रदान करावी. परंतु एखादया व्यक्तीकडे आधार क्रमांक नसेल तर अशी व्यक्ती लाभापासून वंचित राहू नये म्हणून अन्य पर्यायी व व्यवहार्य ओळखपत्राच्या आधारे (उदा. आधार ओळख नोंदणी पावती, भारत निवडणूक आयोगाने दिलेले मतदान ओळखपत्र, आयकर विभागाने दिलेले स्थायी लेखा क्रमांक पत्र (PAN), वाहन चालविण्याचा परवाना, पारपत्र, बँकेची पुस्तिका) खातरजमा करून प्रदान करण्यात यावेत.

६) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३, दिनांक १३.५.२०१५ मध्ये नमूद केलेल्या मदतीचे दर, अटी व शर्ती लागू राहतील.

३. या प्रयोजनावर होणारा खर्च मागणी क्रमांक सी-६, प्रधान लेखाशीर्ष - २२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०२, पुर, चक्रीवादळे इत्यादी, (९१) (०५) पीक नुकसानीमुळे शेतकऱ्यांना मदत (२२४५ २४५२) या लेखाशीर्षाखाली सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षी उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २६४/२०१८/व्यय-९,दिनांक ३०.६.२०१८ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०७१०१४०९०१७३१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Subhash Hanmant Umaranikar

Digitally signed by Subhash Hanmant Umaranikar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Revenue and Forest Department, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=d5ea2bb9565eeb9b02d583f130371941a03fc5d98df65d3daafe66960a165024, serialNumber=596a24adfcfcd3edb4245812c0eaccecdf4de3ec6a308b42a682a980bca4db38, cn=Subhash Hanmant Umaranikar
Date: 2018.07.10 14:10:36 +05'30'

(सु.ह.उमराणीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन,मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,मंत्रालय,मुंबई ,
३. मा विरोधी पक्ष नेते, विधानसभा/विधान परिषद, विधानभवन,मुंबई,
४. महाराष्ट्र विधानमंडळातील सर्व मा. विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य,
५. महाराष्ट्रातील सर्व मा. लोकसभा/राज्यसभा सदस्य
६. मा.मुख्य सचिव,मंत्रालय,मुंबई,

७. अपर मुख्य सचिव (वित्त),मंत्रालय,मुंबई
८. अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग मंत्रालय,मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव (महसूल),मंत्रालय,मुंबई
१०. विभागीय आयुक्त,कोकण/पुणे/औरंगाबाद/नागपूर/अमरावती/नाशिक
११. आयुक्त (कृषी),महाराष्ट्र राज्य,पुणे,
१२. सर्व जिल्हाधिकारी,
१३. जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी (सर्व),
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१५. वित्तिय सल्लागार तथा सहसचिव,मदत व पुनर्वसन विभाग,मंत्रालय,मुंबई यांना आवश्यक निधी बीम्स प्रणालीवर वितरित करण्याच्या विनंतीसह अग्रेषित
१६. मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई
१७. मा.राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई
१८. वित्त विभाग (कार्यासन-व्यय-९/अर्थ-६)
१९. कार्यासन क्रमांक म-११/म-७, मदत व पुनर्वसन,
२०. निवड नस्ती (कार्यासन म- ३).

शासन निर्णय, क्रमांक : सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.२७४/म-३, दिनांक: १० जूलै, २०१८ चे परिशिष्ट

विभाग	जिल्हा	बाधित शेतकरी संख्या	एकूण बाधित क्षेत्र	आवश्यक निधी (रू.लाखात)
कोकण	ठाणे	८८६८०	३६११३.४५	२४५५.७१
	पालघर	६६९२३	२७३९६.५९	१८६२.९७
	रायगड	५३७७६	१८५४३.०९	१३९०.८६
	रत्नागिरी	२५९५	४७७.२७	३६.९४
	सिंधुदुर्ग	८४४	१६४.०१	२९.५२
एकूण कोकण		**२१२८१८**	**८२६९४.४१**	**५७७६.००**
पुणे	पुणे	३१६९	१३११.२५	१९७.६३
	सातारा	३३४	९९.३२	१५.५३
	सांगली	२९८१	१११११.१४	१८७.१५
	कोल्हापूर	३९६	१३४.९४	२०.६९
	सोलापूर	१३०	६५.६०	८.०३
एकूण पुणे		**७०१०**	**२७२२.२५**	**४२९.०३**
नाशिक	नाशिक	२६८८३	१३८७६.१८	२२३४.३२
	धुळे	१३९	६६.७४	११.२३
	नंदुरबार	८४२	८०७.३१	१०१.१३
	जळगांव	३२३४५	१४११४.३४	११०५.३२
	अहमदनगर	९२५८	४४८८.७५	६०६.०९
एकूण नाशिक		**६९४६७**	**३३३५३.३२**	**४०५८.०९**
औरंगाबाद	औरंगाबाद	९७	५७.१४	१०.२९
	जालना	१४३	८१.१४	१२.२९
	बीड	२७३	९६.१६	६.७७
	परभणी	१२१०	१०२७.७८	७०.०७
	हिंगोली	१३८	२८.८५	५.१९
	उस्मानाबाद	२	१.८०	०.२४
	लातूर	१९३३	१३६४.१०	९२.७६
	नांदेड	११२४	१२२४.९१	८५.४०
एकूण औरंगाबाद		**४९२०**	**३८८१.८८**	**२८३.०१**
अमरावती	अमरावती	११५८	६२४.६७	५१.४०
	अकोला	२०	१०.७०	१.४५
	यवतमाळ	२५५	११५.६३	१२.२६
	बुलडाणा	७३	२६.०४	१.८१
	वाशिम	२	१.६०	०.२९
एकूण अमरावती		**१५०८**	**७७८.६४**	**६७.२१**
नागपूर	नागपूर	२३४७	१३०४.८४	१५८.१३
	वर्धा	१८२८	४५०.३५	३१.२२
	भंडारा	४६१	१७८.००	१२.१०
	गोंदिया	५६३४	१३५४.९१	१६९.३७
	गडचिरोली	४१२	२२९.८२	२४.८३
एकूण नागपूर		**१०६८२**	**३५१७.९२**	**३९५.६५**
एकूण राज्य		**२७९५२२**	**१२६९४८.४२**	**११००९.०१**